

BAJAI HIRLAP

Társadalmi Hetilap.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Szerkesztőség: Városi bérház, I. emelet.

Kiadóhivatal: Kazal József könyvnyomdája, hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Felélős szerkesztő és lapfőigazgató:

Dr. Lemberger Armin.

Előfizetési árak

Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre

2 korona 50 fillér. — Egyszeri szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

A baja-báttaszéki áthidalás.

(L.) Talán már a közelebbi napokban a képviselőház asztalán fog feküdni a beruházási törvényjavaslat, a mely annyi év eredménytelen várakozása, annyi meddő peticionálás után elvégre megvalósítja azt a fontos közgazdasági óhaját — a baja-báttaszéki áthidalást — mely után buzgó ima epedezett azon nagy és tekintélyes érdekkomplexum ajakán, mely Erdély havas bérceitől az alföldi kalászmélyek ronáig és az Adria gyöngye, Fiuméig elhuzódik. Felszabadul tehát 32 évi türelmes reménykedés után ez a nagy érdekközösség a bizonytalanságnak ólomsúlyát reá nehezédő lidércnyomásáról és tetet ől elvégre az a kívánság, melyért Baja városa oly gyakran és oly kitaró szívóssággal szállott sorompóba.

Meglesz tehát a várva-várt áthidalás, melyért városunk mindig a legelső sorokban küzdött, saját különleges érdekeinek háttérbe szorításával, egyedül az országos szempontok hangsúlyozása mellett.

Ha anyagi gyarapodás, áldás és bőség fog e fontos közgazdasági tényező megvalósulása nyomán az ország egy harmadrészére haramolni, akkor büszke önértet, a jól és becsületesen teljesített köteleesség felemelő tudata fogja a bajaiak keblét dagasztgatni, mint közremunkálkodni, vezérő szerepet venni egy oly fontos kérdés megoldásában, melytől az ország egy jelentékeny részének boldogulása és fellendülése függ, valóban jóleső, megnyugtató érzelm, az altruizmusnak egyik legszebb gyakorlati példája.

De sajnos, ha majdan évek múltán az érdekelte országgrészek lakossága be fogja takarítani azt a dűs termést, a mely a baja-báttaszéki hid megépülése révén méltán várható, akkor Baja csak — hulladékmorszáokra leend utalva, mert — fájdalom — az áthidalás Baja-Báttaszéknél meglesz ugyan, de nem lesz felvéve, értesülünk

szerint, a beruházási törvényjavaslatba a közúti hid, a mely Baja városának speciális érdekeit a Duna áthidalása körül megvalósítani hivatva lenne.

Lapunk már annak idején, midőn az áthidalás érdekeiben a monstre küldöttség a kormánynál járt, reámutatott arra a most bekövetkezett eshetőségre, hogy a közúti hid az áthidalással egyttal megépülni nem fog, és csak azon esetre várható a vasúti hidnak közúti hiddal való kiegészítése, ha az érdekeltség annak megépítéséhez hozzájárulna. — Ha jól értesült forrásból merített híreink nem csalnak, akkor az annak idején lett kijelentésünk a közúti hid megépítésére vonatkozólag — sajnos — valóban bizonyul.

Hogy Baja városra nézve mit jelent a Duna áthidalása, a közúti hidnak egyidejűleges megépítése nélkül, azt aligha kell bővebben kifejtenuk. Ezzel tisztábban van e város minden lakója és ha a kormánynak a múlt évben átnyújtott emlékiratban e különleges szempont nem nyert kellő kidomborítást, úgy ez csak azért történt, nehogy az országos és így tehát első sorban megvalósítandó érdekek áldozatul essenek a mi speciális kívánságainknak.

De ha egyszer a beruházási törvényjavaslat benyújtása folytán ezen aggodalom tárgyalatáná fog válni, akkor a szerénytelenség vádjá nélkül fogunk reá utalhatni azon speciális érdekszférára, mely bennünket a Duna áthidalása körül oly közelről érint.

Kitartásunk és szívósságunk kivívtá immár a baja-báttaszéki áthidalást és így új erőt és új bizodalmat merithetünk a multból azon újabb küzdelem megvívására, mely a mi speciális óhajaink figyelembevétele mellett meghozza számunkra a közúti hidat is és illetve a vasúti hidnak közúti hiddal való kiegészítését. Addig pedig ne csüggedjünk!

ÉRTESETÉS.

Lapunk t. cz. előfizetőinek és olvasó közönségének szives tudomására hozzuk, hogy a „Bajai Hírlap“ a jövő számmal — 1904. évi márczius hó 15-én — mint politikai lap, szabadelvűparti programmal és mint a bajai szabadelvű párt hivatalos közlönye fog megjelenni.

A szerkesztőség.

Helybeli és vidéki hírek.

Közigazgatási bizottsági ülés. Törvényhatóságunk közigazgatási bizottsága f. hó 8-án délelőtt 9 órakor tartja márczius havi rendszertüneti ülést. *Schmausz* Endre főispán elnöklöte alatt, a székház 2. sz. tanácstermében.

A márczius havi közgyűlés. Baja város törvényhatósági bizottsága márczius hó 8-ik napján délután 3 órakor rendes közgyűlést tart, melynek napirendjére a következő tárgyak vannak kitűzve: 1. Polgármester időszaki jelentése a közigazgatás állapotáról. 2. A nagym. m. kir. Belügyminiszteriumnak leirata az 1902. évi zárszámadások jóváhagyása tárgyában. 3. Ugyanannak leirata Schwarz F. hitelezői javára arvatári kezeles alatt volt és a tartalékálapha beutalványozott 5959 K. 63 fill. es jár. iránt neh. Schwarz Gyula örökössei részéről tamasztott követelés tárgyában. 4. Heves vármegye közönségének átirata az állhatkőteles kor betöltése előtt való nősülést tilalmazó 1889. évi VI. t. cz. 50. §-nak törlése tárgyában a képviselőházhoz intézett felterjesztésének partolása iránt. 5. Abauj-Torna vármegye közönségének átirata a lötenyesztes ügyében a kis-tenyesztek érdekeinek előmozdítása vegelt a nagym. földművelésügyi m. kir. miniszter urhoz intézett felterjesztésének partolása iránt. 6. Esztergom vármegye közönségének átirata a 7. éven felüli elhagyott gyermekek gondozási költségeinek az országos betegápolási alap terhére leendő átvétele tárgyában a képviselőház-

T Á R C Z A.

A beteg anya és a leánya.

A „BAJAI HIRLAP“ EREDETI TÁRCZÁJA.

Írta: **Türr Antal.**

Ősz volt, a sárguló falevelek közt fűyült a hideg szél. Az erdő megkoppasztott fái összebújtak, hogy melegét leheljenek egymásra. A nap ilyenkor már nagyon zsugori szokott lenni. Csak világít, de nem melegít. A fénys is bamarosan arnyekba vesz. És az arnyek nyúlik, nyúlik, mintha örökeletül volna, pedig a sötét est ezt hamar elnyeli. Volt, nimes!

Az erdő mélyén állott a kis erdei lakoeska, amelyben a ferülő húzta meg magát a szegény, beteg feleségével és a viruló leányával. Künn, az erdő szélén, elhagyott kápolna ütő-kopott falaival meredt az égnek, melynek a csonka tornyát úgy megpéjazta már az idő vasfoga, hogy még a baglyok se találhattak benne kenyelmes tanyára.

Valamikor régen, a földesur emellette a kis kápolnát a környékbeli hívek lelki üdvösségére. Hanem azóta nyolcz-tíz kezen ment keresztül a birtok és a kápolnával egyik tulajdonos se törődött. Az csak állt az úristen jóvoltából. A törött ablakain keresztül sivított az őszi szél és ha éppen kedve kerekedett, megkongatta a himbalódzó kis harangot is. O volt az úr a kápolnában. A té fagy meg zuzmaras viragokat lehelt a kis oltárra, melyek a betévedt hideg napfényben úgy ragyogtak, mint a tündöklő gyémánt szemek. Gőriával

vonták be a kopottan aranyozott szentélyt és a fölőtte függő, mosolygó „Mária“ képet.

A kápolna lépesőt belepte a puha, zöld moha, amely a fehér, fagyos hó alól itt-ott úgy kandikált ki, mint a csillogó smaragd. Az ajtókat szű rágta, rozsdá emesztette. Élő lény rég nem lepté az a küszöbet. Csak a kerülő leánya állott meg néha-néha a kápolna előtt, ha az útja éppen arra vitte. Leborult a nyirkos földre és a hitatósan imádkozott: „Mindeneknek Úra, ég és föld Alkotója, hallgasd meg egy ártatlan lélek buzgó imáját!“ . . .

Most is ott térdelt a száraz avaron, de most nem a véletlen vitte a kis kápolnához. Egy beteg végső kívánságát teljesítette.

Mig az apja az erdő megkerülte, a szép leány a beteg anyja ágynál szorgoskodott. Apolta meleg gyermeki szeretettel azt, aki neki életet adott, azt, aki most meg akart válni az élettől. Sirt, zokogott, de a haldokló anya vigasztalta a leányt:

— Imádkozzál gyermekem! A jó Isten megsegít bennünket!

Egy mély sóhaj volt erre a válasz, mely a reszkető leányka ajkairól elröpült. Aztán elhallgatott az anya is, a leánya is. Siri esend honolt a kis, fehér szobában, amelynek ablakait a lenyugvó őszi nap vörös fényre ragyogta be és rőszapít vetett a betűg halovány arcára. Oh, mily szép volt most ez a vonagló arcz!

A remegő leány még mindig ott állt a fehér vánkosok közt pihegő beteg előtt és apró, puha kezeikkel végig simogatta szeliden a viaszgára arczot, melyen egy-egy kidagadt ér mutatja a nagy viaskodást. Az élet küzdött a halállal. És

a beteg ettől a gyengéd simogatótól mintha megkönnyebbült volna: lassan elszenderült.

Talán almodott is mennyországrol, szebb hazáról . . . ahol örök az élet és nem imbolygó arnyek.

— Most, most! . . . rebegte a leányka és sietett a kápolnához, hogy esdő imát rőpítsen az Úr zsánolyához.

Leborult a hideg márványra és faldokolva fohászodott: „Oh, edes Istenem, könyörülj meg rajtunk! Add vissza a jó anyát a szerető gyermekének!“

A fohász elröpült az aranyfűrtő leányka ajkairól, talán föl is szállt a magasba, a szürke felhők köze, de csak a hideg őszi szél volt rá a válasz. Kegyetlenül megrázta a szél az erdő fáinak az üstökét és sárguló levelekkel hordta be a kis kápolna környéket. Betolakodott a repedt ablakon keresztül a busan álló toronyba is és pajkos kedvében jól meghimbálta a lélekarangot.

— Gingaláng, gingaláng . . . csendült meg egyszerre a kis harang érez száva és a nagy pusztaságban úgy hangzott a siró száva, mint valami gyaszindulóknak a melábus akkordja.

Felriadt erre a merengésből az imádkozó is, aztán hirtelen othagyta a kis kápolnát a mosolygó „Madonna“ képevel együtt és futott haza.

Valami rossz sejtelen támadt gyenge keblében.

Ütközben csak egy-pár piros vadrózsát szakasztott, hogy beteg anyjának kedveskedjen velők. Aztán sietett újból.

Mire benyitott a tisztá, fehér szobába, az őszi szél már csak csendesen susogott az erdei

hoz intézett felterjesztésének pártolása iránt. 7. Budapest székesfőváros közönségének átirata az építő iparosok követeléseinek, valamint a náluk alkalmazott munkások béreinek biztosítására vonatkozó törvény előkészítése tárgyában a nagymélt. kereskedelemügyi és igazságügyi miniszter urakhoz intézett felterjesztésnek pártolása iránt. 8. Árvászeki elnökhelyettesnek kijelölése. 9. A közigazgatási bizottságban újrasedésbe jött egy tagsági helynek választás útján leendő betöltése. 10. A városi tanács jelentése a téglalegítési jog hasznosítására adása iránt megtartott árverés eredményéről. 11. Ugyanannak jelentése a Cserépes pusztai VII. számú majorságban lévő eszéledlaknál elkorhadott ablakok helyreállítás tárgyában. 12. Ugyanannak javaslata az építendő polgári- és népiskola részlettervei, részletes költségvetési és az építkezési vállalati feltételek megállapítása, valamint az építkezésre a kulturális alap terhére felveendő költségek feltételeinek megállapítása tárgyában. 13. Ugyanannak javaslata 83 K. 68 f. behajthatlan régi körhazai követelés leírása iránt. 14. Ugyanannak jelentése a városi tartalelakpóló ideiglenesen 22.000 koronának a házipénztárra történt beutalványozásáról. 15. Diamant Lajos bajai lakosnak kérénye a városi székhez épületében általa berelt bolthelyiség berletének meghosszabbítása iránt. 16. Schwarz József bajai lakosnak kérénye a városi herzbábnak általa berelt bolthelyiség berletének meghosszabbítása iránt. 17. Bokányi Nándor bajai lakosnak kérénye a Vajás és Sugovicza vízében a város közönsége által gyakorolható és nehaj atya által hasznosított halászati jog berletének meghosszabbítása iránt. 18. A rendőrkapitányságnak előterjesztése az utcázseprés rendszerének megállapítása iránt. 19. Mayer György és társai hasznosított kérénye a Cserépes pusztai VII. sz. majorságban lévő nagy istálló padlászdeszkázatainak, feljárójának és szelelő kéményeinek helyreállítás, továbbá a korábbi bérleltől átvett repányosság egy negyed részének eladhatására nézve az engedély megadása iránt. 20. Gellert Emil vállalkozónak lebeszélése a körházépítkezésnél érdeke hozott kérénye a többi letmunkák után pótlólag óvadék levonását elrendelő tanácsi határozat ellen. 21. Simonovics Antal, György és Nemet István 1848-49-es honvédeknek kérénye rendkívüli segély utalványozása iránt. 22. Kreischer János városi rendőrnek kérénye 100 K. fizetési előleg utalványozása iránt. Netán utolag még beérkező szabályszerűen közzé teendő egyéb tárgyak.

Hymen. *Schnitzler* Károly, Baján állomásozó m. kir. honvédszázados múlt szombaton, február 27-én esküdött örök hűséget kiváló szépségű menyasszonyának, *Körmendy* Ilonka úrhölgynek, özv. Körmendy Gyuláné nagybirtokosnő leányának Nemessimliten. Az esküvőnél tanúként Fernbach Péter országgyűlési képviselő, Sztrilich Zsigmond földbírtokos és Ledniczky Márton budapesti ügyvéd szerepeltek.

Eljegyzés. *Fuchs* Dezső Drahoczról, f. hó 2-án tartotta eljegyzését *Rosenberg* Böske úrhölgygel. *Rosenberg* Jakab nagybirtokos kedves és szeretetreméltó leányával.

Házasság. *Baron* Vilmos helybeli sirkőkereskedő f. hó 8-án délután 3 órakor köt házasságot az izr. templomban *Zweig* Lujza kisassnnyal, a „Központi Szálló” bérőjének kedves leányával.

lak körül, a kis kaplona harangja pedig elnémult és a beteg anya ágya mellett ott terdelt már a megürt szívi a ny. Forró könnyei záporok hullottak a jó hives halovány arcára, de annak a lecsukott szemét már nem nyithatta föl se az apa kétségbeesztő siránkozása, se a szerető gyermek jayveszekelese. A halat lakatja lezarta örökre. Akkor némult el a kaplona kis harangjának síró száva is.

Azok a piros vadrózsák szépen illettek a fejére halotti koszorúnak.

Mikor az egyszerű, fekete fakoporsót, melyben a drága halott aludta örök álmát, a kis kaplona közelében, lebozsájtatták a föld melyébe, egy sereg holló röpösött a hideg őszi levegőben a frissen hantolt sír fölött. Kitérjesztett, sötét szárnyakkal úgy tűntek föl a magasban, mint ha „bánaifelhők” borították volna be az eget.

Az „enyészet madarai” károgat, károgat, az erdő lombtalan fái közt kúsza árnyalakok elmosodott körvonalaival váltották föl egymást és lomha, páris kód ereszkedett le a szürke földre, mint valami óriási feher lepél, hogy szemfödőt vonjon a haladókra természetre.

Mire az ég peremén kigyultak a halvány esillagok, a holdosereg elröpült, az árnyalakok eltűntek és a kód és páris is szétfoszott, — csak két vérsző szív sajgott még a néma hant körül. Minden azt mutatta, hogy az élet maga is csak kód és páris: eloszlik, mint a buborék. Volt, nincsen...

A bajai szabadalvú párt szervezkedése. A bajai szabadalvú párt f. hó 2-án tartott értekezletet a pártnak újjászervezéséről, tömörülését és egy a párt érdekeit szolgáló organumnak alapítását határozta el. Ellátáshoz egyúttal, hogy tekintettel arra, miszerint a párt érdeműs vezére pető *id. Sztrébelj* Lipót kir. tanácsos, az elnökségtől betegeskedése miatt visszalepett, közelebb szervezkedő ülést tart, melynek tárgyat a pártelnök és a tisztikar kijelölése fogja kezezni. — Ennek megtörténevel a párt új vezetősége az összes parthíveket partgyűlésre fogja egybehívni.

Gyászistentisztelet. A bajai izr. hitközség neh. *Dr. Lemberger* Henrik emlékének tisztelőre ma délután 1/2 5 órakor az izr. imaházban gyászistentiszteletet tart.

Március 15. A bajai polgári olvasó egyesület a magyar szabadság újjászülésének korszakos évfordulóját a folyó évben is megünnepli. E végből a folyó évi március hó 15-én a Leitschuk-fele vendéglő helyiségében este 8 órakor közvacsorát rendez. Az ünnepi beszédet *Mihalieska* István tanítóképző-intézeti tanár fogja tartani. Ezen közvacsorán való részvételre az egyesület tagjait és általában a város polgárait hazafias tisztelettel ezúton is meghívja az ünnepélyt rendező bizottság. Aláírás iv az elnökségnél és az olvasó egyesület helyiségében van letéve. A részvételni óhajtok az aláírást folyó hó 13-ig az említett helyeken eszközölhetik. Egy teríték ára 2 korona, bor nélkül.

Adomány. A bajai 1848-49. szegénysorsu agastyán honvédeknek a bajai ciszst. rendház 24 kor., a bajai kőesőnös segélyző egylet 20 kor. és főtiszt, *Ledniczky* Ipoly főgymn. h. igazgató ur 10 kor. adományozott. Ugy ezen kegyes adományokért mint főtiszt, *Ledniczky* Ipoly h. igazgató és *tek. Nádas* Sándor képezdei tanár uraknak azon szívesegőkert, hogy az agastyán honvédek segélyezéséhez pártoló tagokat gyűjteni kegyeskedtek, halas köszönetet nyilvanítja a segélyző-bizottság.

Vojnich István báró választói körében. A napokban folytatta körútját az újverbszki választókerületben a városunkban is fölötté népszerű Vojnich István báró országgyűlési képviselő. Szerdán Baes-Topolyán jelent meg, ahol nagy ünneppel fogadták s *Jedlicska* Béla jegyző üdvözölte a lakosság nevében. Morvay Ferencz bíró arra kérte a képviselőt, hogy a községhezától a kishelyesi híd vezetők utnak miúttá való átvaltoztatása iránt járjon közbe. Vojnich báró megígérte, hogy ez ügyben mindent el fog követni. Nagy volt azoknak a száma, akik arról panaszokdottak a képviselőnek, hogy adóhátralek miatt exekválták őket. *Vojnich* báró ezen bajon akként segített, hogy a szegény emberek adóhátralekai a sajátjából fizette ki. Vojnich báró távozása előtt 200 koronát adományozott a szegények javára.

Halvacsora. Március 15-én a „Barány vendéglőjében” is halvacsora rendezték, melyre a t. közönség ez uton is meghívatik.

Gyakorlatába visszahelyezett bajai ügyvéd. *Loosz* Zsigmond helybeli ügyvéd 1904. évi március 1-től kezdődő joghatálytal az ügyvédség gyakorlatába újból visszahelyeztetett.

Halálhaza. *Herman* Bernát helybeli ügynök, életének 73-ik, holdog házasságának 46 ik évében m. hó 29-ére virradóra éjjel jobbletre szenderült. Földi maradványait nagyszámú közönség részvételével március 1-én d. 3 órakor helyezték örök pihenőre az izr. sírkertbe. Az elhunytban dr. Herman Adolf helybeli ügyvéd és dr. Balassa Jozsefné, dr. Balassa Jozsef budapesti főgymn. tanár neje, edesatyjukat vezették el. Beké vele!

Közyűlés. A magyarországi munkások rokkant és nyugdíjgyeltemek bajai fiókja folyó hó 6-án délután 2 órakor a kereskedő ifjak egylete helyiségében közgyűlést tart, melyre a tisztelt tagokat meghívja az elnökség.

Kupuszina új plébános. Lajlhay János plébános kiváló pedagógus halálával megüresedett kupuszina plébánia, a kalocsai érsek felterjesztésére a m. kir. földmivélségi miniszterium *Kürtössy* Antal bajai káplánt nevezte ki plébánosnak. Az új plébános szül. 1858-ban Kunfelegyházán; pappá szenteltet 1883-ban Kalocsán. Felkészített Horgoson, Obecsén, Ó-Kanisán, Topolyán, legutóbb Baján. Itt érte őt a szép kitüntetés, mely őt Bácsmege egyik nagyobb magyar községének lelkiügyei eleire állította.

Értesítés. A „Bajai Gyümölcsöségi Egyesület” tudatja, hogy az ingyen fakiosztást megszünteti a mai nappal, mivel azok már mind elfogytak.

Hazi-ipar tanfolyam. A házi-ipar tanfolyam az idén Baesban nagyobb arányu lesz, amennyiben a földmivélségi miniszter e czelra 600 koronát engedélyezett.

Kinevezés. Hochhoffer József szabadkai kir. törvényszéki innot, aki évekkal ezelőtt a bajai kir. járásbírósnál is működött, Makóra s. telek-könyvezetővé nevezte ki az igazságügyminiszter.

Rákóczi-ünnepély. A helybeli ciszst. r. főgimnázium f. hó 13-án d. u. 4 órakor fogja megtartani elhalasztott Rákóczi-ünnepélyt, melyre ez uton hívja meg újból az érdeklődő hazafias közönséget.

Nőegyletek tömörülése. A napokban gróf Teleky Sandornétól körlevél érkezett a bajai első nőegyletnek és a jótékonyozólu izr. nőegyletnek, melyben fölhevés foglaltatik az állandó közös munkára való tömörülésre és arra, hogy lépjenek a mi nőegyleteink is akcióba az „Országos magyar nőegyletek szövetsége” létrehozása érdekében.

Egy szabadkai ügyvéd szenációz eltiltése. A szabadkai ügyvédi kamara fegyelmi bírósága m. hó 27-én tartott ülésében *Klein* Henrik szabadkai gyakorló ügyvédet vétkekenk mondotta ki az 1874. évi XXXIV. t.-cz. 68. §-ának a) és b) pontjaiba ütköző fegyelmi vétségben és ezért ugyanazon törvények 70. §-ának alkalmazásával, az ügyvéd-gyakorlásától való elmozdításra ítélte. Ezen ítelet ellen a védő felebbezést jelentett be, minek folytán a fegyelmi bíróság a kamarai ügyész indítványára elrendelte *Klein* Henriknek az ítelet jogerőre emelkedéséig is az ügyvédség gyakorlatától való felfüggesztését. A büntetés kiszabásánál a fegyelmi bíróság súlyosító körülményül fogadta el azon tényt, hogy *Klein* Henrik, ki Győről telepedett át pár évvel ezelőtt Szabadkára, a győri ügyvédi kamara által több ízben penzbüntetéssel, egy ízben pedig felfüggesztéssel már büntelve volt. A szenációz ítelet megvesztése általános meglepetést keltett. Mint utóbb értesülünk, *Klein* ügyvéd az ítelet sulya alatt beadta lemondását az ügyvédségről.

Modern festészet és díszítés. *Hegedűs* György, városunk szülfője, aki több olasz iskola elvezése után városunkban letelepedett (Parti-utca 17. sz.) a lakásfestészetnél és a házhomlokzatok díszítésénél modern, izléses irányt és díszes újításokat óhajtat a közönség körében meghonosítani. Felhívjuk tehát a műterő közönségnek figyelmét, hogy *lakásai festésznél és házhomlokzatai díszítésénél Hegedűs Györgyöt* bizalmával megítészni szíveskedjék.

Városok kongresszusa. A magyar vidéki városok polgármesterei minden esztendőben kongresszust tartanak. *Zechmeister* Károly kir. tanácsos, győri polgármester Kovács József debreczeni polgármestert kérte föl, hogy a törvényhatósági jogu városok idei kongresszusát összehívja és az előkészítő munkálatokat vezesse. Erről a napokban értesítette *Baja* városát is.

A szabadkai polgármester a zugirászat ellen. Szabadkaról írják lapunknak: Erélyes intézkedést tett folyamathoz városunk polgármestere, tudomást szerezvén arról, hogy egyes városi tisztviselők és alkalmazottak magán-felek részére pénzért kérényeket és egyéb írásbeli beadványokat készítenek. Felhívta ugyanis a polgármester az összes ügyosztályok vezetőit, hogy mivel ez az eljárás, mint határozott zugirászat, meg nem engedhető, tiltsák meg alárendeltjeinek s a tilalom betartását szigorúan ellenőrizzék. A magunk részéről csak azt fűzzük ehhez a hirdáshoz, hogy *Baján* imumerekkel ezelőtt elejét vette *dr. Hegedűs* Aladár polgármester a városi kezelő szemlélyzet netáni zugirászkodásának azzal a radikális intézkedéssel, hogy szigorúan ellenőrizi és felelőségre vonja az illető városi alkalmazottat meg azért is, ha valamelyiknek pusztán az írást ismeri föl a beérkező beadványokon.

A bajai kath. Ingégyelet február hó 28-án tek. Odabasi Gyula városi tisztviselő ur, mint kiküldött biztos jelenlétében megtartotta házrészlet-sorszhuzást, mely alkalommal a következő számok huztak ki: 2, 11, 12, 17, 33, 50, 57, 86, 96, 100, 108, 119, 127, 142, 146, 156, 200, 208, 210, 212, 223, 227, 234, 247, 269, 282, 295, 296, 302, 334, 348, 352, 353, 390. E részjegyek W dman János egyleti penzárkónál beválhatók.

Köszönet-nyilvántás. Mitterman Antal, Pap Kovács György és Schlieszer Miksa urak, a birtokában lévő bajai kath. legényegyleti házrészjegyeket nagylelkűen az egyletnek ajándékozták. Fogadják ez uton a legényegylet halas köszönetét. Az Előjáróság.

A tüdővész pusztítása megyénkben. A helygymn. miniszter által kibocsátott jelentés szerint, a tüdővész a múlt év december havában is nagy számban szedte áldozatait megyénkben. A kimutatás szerint ugyanis az említett hónapban a megye lakosságából 167 egyen, ezenkívül *Baján* 6, Szabadkán 25, Újvidéken 11 és Zomborban 4 egyen esett e pusztító kórnak áldozatul.

Ó-Kanisza hetivásárt kér. A tiszamenti Ó-Kanisza a földmivélségi miniszteriumhoz folyamodott, hogy a második hetivásárt engedélyezze. A szakkörök erről kedvező felterjesztést intéztek a miniszteriumhoz.

A D. M. K. E. igazgatósági ülése. A Délmagyarországi Közművelődési Egyesület igazgatósága márczius 6-án élnökle alatt Szegeden a kaszinó dísztermében első igazgatósági gyűlést. Ez alkalommal számos nagybéli jelentőségű tárgy került elintézésre. A kulturregysüllet első évnegyvedes ügyeit iránt oly nagy az érdeklődés, hogy e napon valószínűleg Szegeden lesznek Délmagyarország társadalmának vezető férfiai. A közművelődési egyesület Szegedre érkező igazgatósági tagjainak tiszteletül e hó 5-én, a gyűlést megelőző napon a szegedi kaszinó teatélyt rendez. A kulturregysüllet igazgatósági gyűléseinek tárgysorozata különben ez: Előnk jelentés; az ügyrend bemutatása; A portmentesség kedvezményének megadásáról jelentés; A költségvetésről; A közművelődési, pénzügyi, gazdasági, kereskedelmi és ipari osztályok megalakítása. Indítványok.

Nagy reform a viczinális vasutaknál. A kereskedelmi miniszter elhatározta, hogy az összes viczinális vasutakon gőzmotoros üzemet léptet életbe, minek természetesen következménye a személy- és teherforgalom teljes elkülönítése, ami a viczinális vasutakon a lassú közlekedésnek fő oka volt eddig. Márczius hónap folyamán a fontos úgynben, az összes viczinális vasutak bevonulásával tanácskozás tartatik a kereskedelmi miniszteriumban.

Vegyeladók megrendszabályozása. A tisztességtelen kereskedelem régi fogása: a „vegjeladók” rendezése. Különösen újban tapasztalható, hogy ilyen célmal sürűn esalogatják a publikumot. Ezőlőt szigoruan ellenőrzetik a vegyeladást hirdető kereskedőket, újban azonban a vegyeladások engedélyezése körül nem jarnak el a régi szigorral. A kereskedelmi miniszterium most foglalkozik e kérdéssel s minden konkrét passzt vizsgálhat tárgyává tesz. A miniszterium legközelebbi rendeletet fog kiadni, mely elejét fogja venni minden visszafelesnek.

A ki kertjét szereti, szép virágokat és kitűnő konyhakerti terményeket akar, az fedezze magának szükségletét *Mauthner Ödön es. és kir. udvari megkereskedésében Budapest, Rottenbiller-utca 33.* A czeg idei árjegyzeket, mely 226 oldalra terjed, kívánata mindenkinék ingyen küldi. Ezen árjegyzék az általános ismert világhírű, kitűnő magvakon kívül, még a különösen érdekes és meglepő konyhakerti és virágujdonságoknak egész sorozatát is tartalmazza.

Kis gyermek halála. Halalos szerencsétlenség történt a heten a bajai járásbeli Csataalján. A csataalja-garai uton, egy magas ut menten több kis gyermek játszadozott. A kis gyermekek lefutoltak az árokba, hogy abban elbujjanak. Ebben a pillanatban az árok fölötti part leszakadt és két kis gyermeket maga alá temetett. Játársúrsaik szerencsétlensége fölött a többi gyermek megremlítve, sikoltozni kezdett, mire a közelben dolgozó munkások odaszáltak. A romok alól az ütesztendős Wetzstein Péter súlyos sérülésekkel még elve, de a hat esztendő Micháisz Rozáliát agyonnyomva, holtan húzták ki.

Vidéki városok adóssága. Léközöljük magyar városaink egy nagy részének anyagi helyzetét, úgy, miként az a múlt évben fennállott; léközöljük egyben a szükséglet fedezésére igénybe vett pótdó-kulesot is.

A város neve	Adósságának összege koronákban	Ingatlanainak értéke koronákban	Községi pótdó %-ban
Kassa	7972660	11994694	64
Baja	1793080	2506090	79
Zombor	1648000	5488699	50
Temesvár	4847674	8983180	36
Kolozsvár	8069921	9826859	62
Debreczen	10445676	56629798	38.5
Csúdjék	1570000	4977237	60
Szeged	19605292	35607564	50
Selmeczbánya	1564000	24496090	78
Győr	5934400	9186436	58
H.-M.-Vhely	2773282	5498695	66
Pécs	6640414	9726442	55
Popron	6718000	6920854	62
Verecz	2697000	7018505	75
Komárom	2090000	3582812	83
Pancsova	2947000	2334687	80
Nagyvárad	7664600	10312276	47
Szabadka	7525000	35078935	33.5
Pozsony	9831201	13780362	50
Keeskenet	12574000	8678814	15
Marosvásárhely	2070000	1869650	83
Szatmár	3769000	8787585	84
Arad	6512610	7859385	61
Összesen eca	140000000	280000000	62.6 % (átlag.)

Halalós kérésel. Múlt hó 28-án este a Rigó-fele koresmában Szűcs Ödön gégyáros munkásai közös vacsorát rendeztek, melyhez a túzólt zenekart is elhívták. Rabata Sándor asztalossegéd, Buiti Lajos papucsesegéd, Krizsits József csizmadiaség, Folkman Peter bádósegéd, Vogel Lajos könyvkötősegéd és Fábik Adam asztalossegéd betértek a koresmába, ahol összeveszték a gégyári munkásokkal, miközben Márkus Rezső 22 éves budapesti ill. vasesztalgályos segédét oly

súlyosan szürkülták meg, hogy mire a kórházba vittek, meghalt. Strébert Lőrinc és Madarasz Daniel könnyebű sérüléseket szenvedtek. A bűnösöket a kir. járásbírósnak átadták.

Pályázat tarka krónikára. A „Pesti Napló” szerkesztősége pályázatot hirdet tarka krónikára. A beküldendő pályázatok jutalmazására 600 korona pályadíjat állapított meg, amelyet a negy legjobb tarka között a következőképen osztanak meg:

Első díj haromszáz korona.
2-ik „ százötven „
3-ik „ száz „
4-ik „ ötven „

A pályázat márczius 1-én kezdődik és a pályázat eredménye a husvétli számban lesz kihirdetve.

A beérkezett pályamunkák megbíralásánál maga a nyers téma jó csak szajntásba; ezzel sok fölösleges pennaragástól óhajtuk megkímélni a pályázót.

A beérkezett anyagot — szükség szerint átdolgozva — napról-napra közölni fogják a Pesti Napló „Tarka Krónika” rovatában. De természetesen csakis azokat, amelyeket érdemesnek tartanak arra, hogy egyáltalán résztvegyenek a pályázatban. Minden léközölt tarka krónika mellé oda-nyomatják a beküldő nevét, vagy — kívánságára — jegyét. Jelleges levelek nem szájntesek, de ha valaki titokban óhajt maradni, ahéveleg és jelleges levéllel is elhat. Azok a krónikák, amelyek jegy és név nélkül fognak megjelenni, — nem vesznek részt a pályázatban.

A bíraló-bizottság tagjai: *Szerdahelyi Sándor, Surányi József, Kóbor Tamás, Gerő Ödön és Nagy Endre.*

Felülfizetések. A „Bajai Kereskedő Ifjak Egylete” által f. evi február hó 27-én rendezett művészestélyen felülfizettek: Reich Farkas Fiai czeg által 524 kor. Grünhut Miksa 74 kor. Schlieszer Mór 15 kor. Schlieszer Miksa 10 kor. Heks Gábor 6 korona és Diamant Lajos urak által 5 korona. Berkovics Rezső Bpest, Sam. S Bing Co. Bécs, Deutch Matyas, Schön Ödön, Dr. Rajk Aladar, Schwartz Vilmos 10—10 kor. H. W. 7 kor. Schöffler Jakob Bécs, Berli Nőverek 6—6 kor. Altenberg testvérek Berlin, Drescher Gyulane, Eisenstädter S. és társai Bécs, Fischer Emil, Fredel és Zwibak Bpest, Grünhut Miksáné, Dr. Hegedüs Aladarné, Dr. Kóleman József, Kemény Ignác Budapest, Dr. Koller Imre, Landberg Henrik Szeged, Reich Gyula, Reich Vilmos, Ruff és tsa Bécs, Salamon és tsa Budapest, Zweig Mór 5—5 korona. Fischer Bela, Grünhut Jakob, Krausz Jakob, Reich Ignác, Reich Vidor, Dr. Rosenberg Samu, Szűcs Ödön, Schlieszer Miksáné, Schlieszinger Gyula 4—4 korona. Gyarmati Emil, Milkó Vilmos, Edvard Nathe Bécs, Podvinetz Samu, Polacsek fiúvek és Grünhut Bécs, Richard Potcschek Prága, özv. Reich Bernatné, Somogyi Gyula, Dr. Szirmai Vidor, Schwartz József, Weidinger Benő, Weidinger Dezső 3—3 korona. Baron Vilmos, Bárdos Aron Szekesfehervár, Dr. Berezi Albert, Breuer Zsigmond, Bokor Oszkar, Diamant Lajos, Dervaderics Illes, Fischer József Jankovác, Dr. Freund József, Fürst Ignác Bpest, Goldschmidt Zsigmond, Goldreich József, Heppes K. tiszthelyettes, Kazal József, Klein Rezső, Klein Ferenc, Klauber Salamon, Kun Lajos, Kovács Ignác Bpest, Dr. Lemberger Armin, Milkó Matyas, Dr. Marton Jenő, idb. Nány Lajos, Dr. Nemes József, Oehler Gyula, Prager Izidor, ifj. Rehák György, özv. Rosenberg Mór, Rosenberg Jakob, Dr. Róna Dezső, Szász Ottó, Stern Jenő, Scheiber M. A., Weser Ottó Bécs, Vesei Zoltán Csana, Weidinger Gyula, Weinberger Jakob, ifjabb Wellisch Géza, Wiesel David 2—2 kor. Ernst Sándor, Herman Aladar, Kazinczi Lipót, Koller József Kunbaja, Lax Sándor Bécs, Marosi Jakob, Podvinetz Mór, Regős Adolf, Rolberg Adolf, Roth Pál Pülp, Scharf Elek, Szirmai Jenő, Schön Jenő Bikty, Schneider Gábor, Strausz Dezső, Türkl Emilné 1—1 kor. Tinusz Károly 2 kor. 03 filler. Halpauer Endre 40 fill., tiszta jövedelem 838 kor. Fogadják e nemes szívű adakozók az Egyesület hálás köszönetét.

Ablakbeverések. Vasnapn virradóra Stefanovics János és ifj. Petrovacz Béla, ifj. Kricskovics Sándornak Róza-utcazi, özv. Márics Mihálynak Wesselényi-utcazi, Maglai Majosné és Ternai Lőrincz Roka-utcazi lakásának ablakait dulajkodásból beverték.

Lopások. M. hó 28-án hajnalban Dr. Nemes József zárt udvarából 10 drb. tyukot ismeretlen tettes ellopott. — Radics Mihály süködi lakos kárára f. hó 2-án a Bruszt-féle gőzmalom elől egy 8 kor. ért. ponyva ellopott, melyet Húsz Pál kocsián feltaláltak.

Baleset. M. hó 29-én Tapisa Ignác süködi lakos bort szájított a hajoállomáshoz és a lépésben haladó kocsiira felakarván lépni, elcsuszott és oly szerencsétlenül került a kerek alá, hogy lába eltört. A kórházba szájították.

Telegrafálás a vasúti kocsiban. Egy pósta és táviratdátisz mesélte el nekünk a következő kedves történetet: Néhány nap előtt Budapestből hazafelé utaztam. Milyen elmerültem az utjagombas s alig tettem észre, hogy az egyik közeli állomáson egy fiatal házaspár szállt a kocsiba. Rövidesen rá valami, a telegrafálásnál használt billentyűszerű kopogást hallottam. Főtekintem s ügyelni

kezdem. Az a két fiatal ember, akik velem együtt szálltak a kocsiba és egymással szemben ültek, zsebkészükkel az ablakban kopogtak. Jobban figyeltem és ekkor egész tisztán kivettem, hogy az teljesen megegyezik a sürgönyjelzéssel. Biztos voltam benne, hogy az a két fiatal ember táviradás. Amikor látták, hogy figyelem őket, abba hagyták a telegrafálást, hanem amikor látszólag ismét az utjagolásba merültem, megint elkezdték. Egész tisztán megértettem a következő beszélgetést:

— Gyönyörű teremtes. Valóságos angyal. Nemde, kopogta az egyik fiatalember.
— Igen, válaszolt a másik — úgy látom fiatal házaspár.
— Hogy oda simul az föléhez.
— Látom. Folyton szorongatják egymás kezét.
— Aztán micsoda szerelmes pillantásokat váltanak egymással.
— Nem értem, hogy szerethetett bele ilyen szép leány ilyen tökfikoba.
— En sem. Ugyan mit talált ezen a tökfőjű?
— Csókra termett szép piczi ajka van az ödesnek.
— Igen és én meg is fogom őt csókolni.
— De hogy akarod ezt megtenni.
— A legközelebbi állomáson átjárok hozzá és megcsókolom.
— Ezt te nem mered megtenni.
— De igenis. Azt hisz majd a piezike, hogy az ő a csókoltja meg.

Itt aztán telegrafálásunk vége szakadt, mert a fiatal férj szintén előszedte a zsebkését és a következő sürgönyözött:
— A legközelebbi állomáson az a tökfőkő átjárol majd és addig kopogtatja össze azokat a tökfőket, míg csak összes zápfogatok ki nem esnek. Megértették?
Mindketten megértették és a legközelebbi állomásra a mi kocsiunk egy másikkal cseréltek föl.

A Horgony Pain-Expeller (Richters Linimentum Capsici comp.) igazi népszerű háziszerré lett, mely számos esalásban már több mint 34 év óta mindig közzelben van. Hátfájás, csípőfájdalom, fejfájás, közzvény, eszudál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzölés mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő, sőt járványkórnál, minde a kolera és hányóhas-folyás, az altessenek Pain-Expellerrel való bedörzölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszér jó eredményvel használtatott az influenza ellen is és 80 f. 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerüzemben kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller-t vagy „Richter-féle Horgony-Liniment-t” tessék kérni és a „Horgony” védjegyre figyelni kell.

Köszönetnyilvánítás.

Felejtethetlen emlékü jó férjem, illetve atyánk

HERMAN BERNÁTNAK

elhunyta alkalmából számos oldalról tanúsított és szívünknek jóleső részvételt, forrón érzett, hálás köszönetünket nyilvánítjuk.

A gyászoló család.

CSARNOK.

A bajai kereskedő ifjak egyletének művészestélye.

CSILLAG TERÉZ BAJÁN.

Egészen bizonyos, hogy stilszerűek vagyunk és haladunk a nagykoros nyomdokain. A farsangban balozunk, műkedvelői előadásokat nézünk végig, a bőjten pedig hangversenyről, a par excellence bőjti mulatságról gondoskodik — a bajai kereskedő ifjak egylete és senki más.

Amilyen elszomorító, hogy a mi nagy városunkban, ahol annyit muzsikálnak, mint sok más városban nem, egész esztendőn át nincs művészi kvalitású hangverseny, ha a kereskedő ifjak egylete nem rendez. Ez az egylet valóban hézagot pótló városunkban, mert nemcsak hogy együtt tartja az eglyvé tartozó kereskedő ifjúságot és a tagok erkölcsi, valamint szellemi tökélet gyarapítja, amint ez kötelessége, hanem gondoskodik a bajai közzönség legmagasabb rendű és a színházon kívül — egyedüli művészi szórakoztatásáról is, ami valóban nem kötelessége.

Az ideai hangverseny cloutja *Csillag Teréz* asszony, a budapesti „Nemzeti Színház” bájos, kitűnő művésznője volt, akit Baján csak mint kezdőt láttak. A műsor 3-ik számaéknál három verset mondott el: Wordsworth „Heten vagyunk” című versét, Beranger „Ha volnék kis madár” című versét és egy ismeretlen magyar szerző (nekünk ismeretlen) „Te his hegyi róza” kezdetű bájos apróságát. Hogy a kiváló, a maga nemében ugyszólván páratlan művésznő mily szépen, mennyi művészettel interpretálta a verseket, azt

évezni igen, de elmondani, leírni, nem lehet. Minden modulációra képes hangja, egyszerű, pöz nélküli, természetes előadása magával ragadta a hallgatókat, amely valóban szünni nem akaró tapokkal fejezte ki halálját a nyugtolt élvezeteket. Mi csak azt sajnáltuk, hogy nem szólaltatott meg egy magyar poétát is. Úgy véljük, hogy minden alkalom megragadandó a nagy magyar poéták verseinek szavalására. A műsor 6-ik pontját is ez a nagy művész töltötte ki, előadván *Szécsi Ferencz* „Bál után” című monológját. Ezt a monológot sokan és sokszor mondták el eddig Baján is, másutt is és azt hiszem, hogy mindannyian elszégyenlik magukat, ha Csillag Terézről látják, mert kivüle senki sem képes olyan művészi alakítást ebben a kedves monológban bemutatni. Valóban tökéletes volt beszédben, gesztusban, mimikában, tancban, a legapróbb részletekben is. Nehéz beszélő művészek a hangverseny pódiumon mely hatást elérni, de ez a kiváló művész minden nehézséget legyőzött és minden szívet megnyert.

Schweiger Sándor úr szintén két programpontra foglalt el. Először „Hunyady László”-ból énekel egy nagy ariát és a zajos, meleg tapsra (Gastaldon: „Musica proibita”-ját énekelte idegen szöveggel. (Szívesen szolgáltunk volna magyar szöveggel.) Másodszor a Troubadour „Stretta”-ját énekelte és megtoldotta egy nagy ariával az „Ördög Róbert”-ből. A közönség előadását végig érdeklődéssel kísérte és sok tapsal honorálta, melyre részszolgált. Szép, csendő, lírai tenorja van, melylyel jól tud bánni. Hangvétele könnyű, intonálása tiszta, iskolája messze felül emeli a dilettánsok átlagán. Izléses adta elő nagy és nehéz énekszámait, melyekkel a kényesebb igényeket is kielégítette.

Heidberg Albert úr, mint zongoraművész mutatkozott be. *Liszt* „II. Rhapsodia”-ját adta elő elsőben, perfekt technikával, de kissé önkényes interpretációval. Ezt a Rhapsodiát mások, nem jelentéktelenebb zongorások más, és talán helyesebb felfogással mutattak be, amit nem gúncsleppel mondtunk. Egyébként kitünő zongorás, akinek vannak eredeti gondolatai és gondolatait érzéssel közli. Ezt a kvalitását bemutatja saját szerzeményű „Valse brillante”-ja előadásával, mely mély hatást keltett, míg Reinhold „Impromptu”-ja nagyon finom volt a mi mai termünknek és ezért nem is igen hatott vele.

Dayka Balázs úr, a „Vigszínház” tagja *Váradi Antal*: „*Petőfi a Hortobágyon*” című melodramját adta elő verve, nemes pathossszal. A sok tapsra egy szellemes apróságot (Az ajk és aszaj) mondott el, mely a közönséget megevevelte. A program utolsó számaként kupalet adott elő pompás humorral, azonosan meg kell jelezni, hogy a kupalet legeslegnagyobb része egyáltalán nem hangversenyterembe és nem léányok fiúknak való volt. Erre a pontra ügyelni kellett volna a rendezőségnek. A zongorakíséretet *Heidberg* Albert úr látta el igen finoman és diszkrétan.

Ime az est művészi és szellemi fotográfiája. Ami az estélyi erkölcsi és anyagi oldalait illeti, azon a szó legszorosabb értelmében őriási és igen előkelő közönség volt jelen, amely sokat tapsolt. A társaság legnagyobb része reggeli 6 óráig mulatott zajos, kedélyes hangulatban.

Lengyel Manó.

Törvénykezés.

Elítelt rágalmazók.

A szabadkai kir. járásbíró, mint büntető bíróságnál a mult szerdán hirdette ki *Csiky* kir. albiró az ítéletet azon rágalmazási bűnperben, melyet *Schön* Ödön a helybeli Delmagyarországi gyapjúfonó és vattagyár részvénytársaság ügyvezető igazgatója és *Dr. Lemberger* Ármin, mint ezen társaság ügyésze — *Dubs* Márton budapesti magánzó és a rágalmazásért már többszörösen elítelt *Dr. Szörényi* Lipót budapesti ügyvéd ellen, kinek terhére a bajai kir. járásbíró előtt is a *Dr. Rajk* Aladár országgyűlési képviselő serelmeire elkövetett többrendbeli rágalmazás miatt büntető eljárás van folyamatban, ott megindították.

Az ítélet folytán úgy *Dubs* Márton, mint *Dr. Szörényi* Lipót bűnösöknek mondták ki ket rend-

beli hatóság előtti rágalmazás vétségében és ezért *Dubs* Márton külön-külön 50—50 korona pénzbüntetésre, *Dr. Szörényi* Lipót pedig külön-külön 100—100 korona pénzbüntetésre és a 100—100 korona büntetési költség viselésére ítélték. Az ítélet ellen a vádlottak elítélésük miatt, panaszosok pedig a büntetés szigorítása miatt felebeztek.

IRODALOM.

Egy új, magyar kertészeti kézikönyv! „Mühle tanácsadója a kertmívelésben” az ép most megjelent legújabb magyar kertészeti kézikönyv, az eddig megjelent magyar kertészeti kézikönyveknek tán a legjobbika. Mindent, mit a kertgazdának és a kertésznek egyaránt és mindenképp tudnia kellene, mindezt tartalmazza oly röviden s oly könnyen megérthetően, hogy ritkán lett még kertészeti kézikönyv ily módon írva, melyből minden laikus sokat és könnyedén tanulhat. Ezen könyv 162 oldal tartalommal 1/8 alakban s igen csinos kivitelen jelent meg; de elárúsítva nem lesz, csakis Mühle Vilmos temesvári czég vevőinek minden megrendeléséhez lesz ingyen mellékelve.

I P A R.

Hazaftas felhívás és kérelem a magyar ipar érdekében. Lelkes nagyszonyaink Budapestben honi bált akarnak rendezni, de nincs elég választék magyar származású báli kellekben, úgy, hogy a szorbvaszon áll idáig leginkább rendelkezésre.

A hazafiai czél érdekében felkérnek mindazon gyárak és kereskedők épenugy az iparosok, hogy mintak beküldése mellett tudassák a „Magyar Védő Egyesület”, Budapest, VIII. Jozsef-körút 19. sz., hogy kinek milyen honi készítménye van, hogy ezeket a honi bálban résztvevőknek és a nagyközönségnek, mely a hazai ipartermekeknek előnyt adni ohajt, ajánlhassuk.

Általában, minden kereskedőt, gyárost és iparost felkérünk, hazai anyagokból előállított árúinak a M. V. E.-nél való sűrűs bejelentésére, hogy a hazai ipartermekek lajstromát összeállítva, magyar iparcikkeink létét kimutatni és a magyar vevő közönségnek ajánlani tudjuk, mert maris tömegesebb az ilyen honi árúk iránti érdeklődés és tudakozódás, mire nézve, hogy a nagy közönséget kellően tájékoztassuk, a gyárosok, iparosok és kereskedők részére, kik magyar származású árúkat gyártanak és árulnak, kirakati jelző táblákat fogunk kiadni.

KÖZGAZDASÁG.

Visszaélés az Emke nevével.

Az erdélyi magyar közművelődési egyesület egy osztrák *Kaszugyáros* rüt visszaélését közli, melylyel a magyar iparnak sokat árt. A „Franz de Páal Schróckenfux in Rossleiten bei Windsgarten” osztrák czég a jelzett egyesület tudta és beleegyezése nélkül E. M. K. E. jelzésű kaszát hozott forgalomba, melyek mint magyar ipari termékek kinaltatnak a kereskedésekben. — Az Emke most tiltakozik ezen, az egyesület céljával ellentetes eljárás ellen, amikor épp az a czél, hogy a magyar gyártmányok pártolása mozdítások elő és éppen ezért figyelmzetteti a kereskedőket és a fogyasztó közönséget a gyár rüt üzemléré.

HIRDETÉSEK.

Eladó ház és szőlő.

AZ ERZSÉBET KIRÁLYNÉ-UTCZÁBAN
LÉVŐ KAPOTS MIHÁLY-FÉLE HÁZ ÉS
A PETŐI DÜLÖBEN LEVŐ 4900 □-ÖL
TERÜLETŰ, JÓ KARBAN LEVŐ SZŐLŐ
SZABADKÉZBŐL ELADÓ.

BŐVEBB ÉRTESÍTÉS

IFJ. UTRY PÁLNAK
NYERHETŐ.

A Bajai Kölcsonös Segélyző Egylet

eddig hivatallhelyiségei.

egy vagy több üzlet-helyiség

részére

május hó 1-től kiadók.

ELADÓ SZŐLŐ.

A vanczagai düllöben egy jó karban lévő

CSŐLLŐ

összes felszereléssel együtt eladó.

Bővebbet :

özv. Gludovátz Ferencznél, Baja
Gróf Zichy Bódog-utca.

5 koronáért

küldök 4 1/2 kiló (kb. 50 drb.) kevéssé megsérült finom enyhle

PIPERE-SZAPPANT

rőzsa, lilíometj, orgona, ibolya, rezedra, jázsmif és gyöngvirágból szeppen összeváltatva. A pénz előzetes megküldése esetén v. utánvétellel

küldi: SCHEFFER D. SÁNDOR

B U D A P E S T, Bozeródi-utca 3. szám.

932. szám.

tkv. 1904.

Árverési hirdetmény.

A bács-almási kir. járásbírósg mint tkvi hatóság részéről közhírre tétetik, miszerint Tury Mátyas bajai ügyvéd által képviselt bajai takarékpénztárnak Tokodi József és neje elleni végrehajtási ügyében Trubschaw Arthur késedelmes árverési vevő ellen a vizsárverés 800 kor. tőke követelés, ennek 1900. évi december hó 9-15i járó 8% kamatát 15 kor. 96 fill. eddig megállapított 18 kor. és a még felmerülendő költségeknek, továbbá esatlakozott Mitassevits Mártonné 800 kor. Mihajlovits József 548 kor. 10 fill., Csilies Alajos 150 kor. és Bernáth Arminné 82 kor. 80 fill. s jár. álló követelése kielégítése végett az 1881. LX. t.-cz. 144. és 146. §§-ai értelmében a szabadkai kir. törvényszék területén levő Rém községhez tartozó Borota pusztá 482 sz. birtokban 511. hrsz. ingatlanra 476 kor. és az ottani 218 sz. birtokban 463. hrsz. alatt foglalt ingatlanra 204 kor. beszerbän ozemel elrendelések, és annak a Rém községhezánál leendő megtartására 1904. évi márczius hó 24-ik napjának d. e. 10 óraja kitűztetik, mely alkalommal a jelzett ingatlan a kikiáltási áron alul is eladtni fog.

Árverezők tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy ovadékképes papírban a kikiáltótnak átadni.

Bács-Almás, 1904. évi február hó 5-én.

Funták,
kir. albiró.

X./2. sz.

Kb. jkv. 1904.

Árlejtési hirdetmény.

Baja város közkórházának igazgatósága 1904. évi április hó 1-től 1905. évi márczius hó 31-ig terjedő időtartamra a rizs, bab, borsó, köleskása, dara, árpakása, lencse, szárított szilva, szilvaiz, czukor, kávé, tarhonya és liszt szükséglet biztosítására árlejtést hirdet.

Az árlejtési feltételek nevezett kórház igazgatóságnál naponkint délelőtt 8 órától 12 óráig, délután 3-tól 5-ig megtekinthetők.

Az ajánlatok, az árlejtési feltételekben előirt ovadék és mintákkal ellátva lepecsételt borítékban „Ajánlat Baja város közkórházában szükséges fűszer és ezzel rokon árúk szállítására” felirattal ellátva a kórház igazgatóságánál 1904. évi márczius hó 23-ik napjának déli 12 órájáig nyujtandók be, késve vagy hiányosan felszerelt ajánlatok figyelembe nem vételnek.

Baja, 1904. évi márczius hó 3-án.

Dr. Ladányi

igazgató főorvos.

COX-ELADÁS.

Van szerencsénk a nagyérdemű közön-
ség szíves tudomására hozni, hogy lég-
szesgyárból származó

I. RENDŰ

DIÓ-COXOT

szerzettünk be. A megrendelések átvé-
telével KRAHL KÁROLY szállító urat
biztunk meg.

Jutányos árak! Kifünő minőség!

Teljes tisztelettel

Bajai Kereskedelmi és Iparbank.

Magas jutalékkal felvételnek

bármily állásu megbízható egyének budapesti bank-
házban sorsjegyeknek részletfizetésre való eladá-
sára, az 1883. évi XXXI. t.-cz. alapján. Tőke és
közvetkezést nélkül némi szorgalommal könnyen el-
érhető havonta 300-500 korona kereset.

Ajánlatok intézendők a „Szerencse Híradó”
kiadóhivatalának, postafiók 180, Budapest.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgy-
közönség szíves tudomására hozni, misze-
rint az idei szezonra párisi és berlini model-
lokat hoztattam és ezek után készítem a
legelegánsabb

francia és angol ruhákat.

Készíték

lovaglő-ruhákat, jelmezeket

hölgyek és urak részére.

Varró- és tanuló leányok felvételnek

Ugyancsak több jó családból való
leányt elfogadok a legujabb külföldi
szabás és varrás tanítására.

Magamat a n. é. hölgyközönség b.
partfogásába ajánlván, maradtam kiváló
tisztelettel

WEISZ HENRIK

női-divatterem tulajdonos

Baján, Haynald-utca.

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és
kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Ere azonban nem minden szőlőfaj alkalmas,
(bár mind kúszó természetű), mert nagyobb része
ha megnő is, természet nem hoz, ezért sokan nem
érték el eredményt eddig. Hoz leguasnak alkalmas
fajokat ültettek, azok bőven ellátják házuikat az
egész szőlőéres idején a legkifünőbb muskatály
és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s
nincsen oly ház, melynek fala mellett a legeseké-
lyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezen-
kívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek
stb. a legremekesebb díszre, anélkül, hogy legkeve-
sebb helyet is elfoglalna az egyébre használható
részekből. Ez a legháladátsabb gyümölcs, mert
minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes
fénynyomatu katalógus bárkinék ingyen és bér-
mentve küldetik meg, aki ezimét egy levelezőlapon
tudatja.

CZIM:

Érmelléki első szőlőültvénytelep Nagy-Kágya,
u. p. Székelyhid.

Egy háztartási mérleg ingyen.

Mesésen olcsó árak mel-
lett küldöm szét tulhal-
mozott raktáramból világ-
hírű s kiválósgakért
általánosan kedvelt mexikói
ezüstáruimat és pedig 6
drb. mexikói ezüst asztali
kés, 6 drb. mexikói ezüst
evővillát, 6 drb. mexikói
ezüst evőkanalat, 12 db. mexikói ezüst kavés-
kanalat, 6 db. kiváló desserkést, 6 drb. kiváló
dessertvillát, 1 drb. mexikói ezüst levesmerítő
kanál, 1 drb. ezüst tejmerítő, 2 drb. elegáns
szalon asztali gyertyatartót.

46 drb. összesen frt 6.50.
csak

Minden megrendelő ezenkívül jutalomkepen
egy szavatosság mellett pontosan működő
12 1/2 kilo hordképességű háztartási mérleget
kap teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy
teljesen fehér fém (belül is), melynek tartos-
ságiért és kiváló minőségéért 25 évi jótállást
vállalok. Szelküldés a pénz előleges meg-
küldése ese tén vagy utánvétellel történik
az európai raktárból

Scheffer D. Sándor
Budapest, Bezerédi-utca 3.

Egy jó házból való fiu

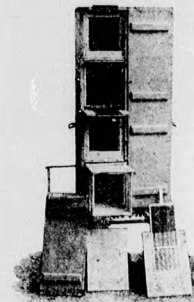
tanulóul felvétetik.

Hol? megtudható a kiadóhivatalban.

!! Ujdonság !!

A méhész gazdák figyelmébe ajánlom az
általam feltalált és szabadalmazott

méh-kaptárt

mely a kolozsvári
méhész-egyesület
által 1 év lefor-
gása alatt kipró-
balva, könnyű ke-
zelesen mint
gyakorlatilag s jó
minőségűen
fogva az eddigi
használatbanlevő
kaptárakat telje-
sen felülmulja.
Készíték bármily
meret után.

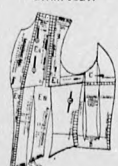
Megrendeléseket
legpontosabban
eszközölök.

A használati utasítást a megrendelők
ingyen kapják.

Szabadalom tulajdonos kizárólag:

Kapots Mihály asztalos,
Baján, Vörösmarty Mihály utca 4. sz.

GYÁRI-JEGY.

GYÁRI-JEGY.

Annonce!

A HÖLGYVILÁG RÉSZÉRE!

Minden 1. hölgy saját maga, minden divát szerint fáradság nélkül készítheti ruháját

a GUSCHELBAUER ANTAL-léle szabályozható

NŐI DERÉK-SZABÁSZATI KÉSZÜLÉK

segélyével, anélkül, hogy szabászati rajzot megtanult volna. Emé készü-
lék minden testalkat részére szabályozható.

Akadémián vizsgáztam. Számos elismerőlevelet kaptam minden országból.

Minden államban törvényileg védve és szabadalmazva.

Egy készülék ára 2 korona utánvét mellett.

GUSCHELBAUER ANTAL, SOPRON és

E. Drechsler, Bécs VI./2. Limengasse 18.

Képviselek minden helységben kerestetnek. — Magyarzatok ingyen lesznek küldve. —

Ünnep- és vasárnap egész nap nyitva.

FRISS

mandarin narancs

ÉRKEZETT

Verő Vilmos

czukorka-, csokoládé-különlegesség,
tea-, teasütemény és déligyümölcs-
üzletébe, Vörösmarty-utca 6 sz.

Nápolyi karfiol kapható.

Jardinetok összeállításra elvállaltatik.

Postai megrendelések pontosan és
gyorsan, utánvét mellett eszközöl-
tetnek.

Ünnep- és vasárnap egész nap nyitva.

Le Griffon

valódi francia

szivarkapapír és hüvely.

Kapható minden jobb kereskedésben.

Dupla villanydelejes

KERESZT VAGY CSILLAG

D. R. G. M. 88503. sz.

Gyógyít és felüdít jótállás mellett: köszvény,
reuma, asthma, (nehéz lélegzés) álmatlanság,
fűzfúgas, nehéz hallás, epilepsia (eskőr), ide-
gesség, etvágytalanság, sápkór, fogfájás, migren,
tehetetlenség, influenza, valamint minden ideg-
betegségnél. Azon beteg, aki 88.503. sz. készü-
letem által legfeljebb 44 nap alatt meg nem
gyógyul, azonnal visszakapja a pénzt. Ahol
már semmisen használt, ott kérem az én
készülekeimet megkísérlni; meg vagyok győ-
ződve készületem biztos hatásáról.

A nagy készülék ára 6 korona,
idült betegségeknek alkalmazandó.

A kis készülék ára 4 korona.
könnyebb betegségeknek alkalmazandó.

A központi elarusítóhely szelküld utánvéttel
vagy előleges fizetéssel a bel- és külföld
részére

Scheffer D. Sándor

Budapest, VIII., Bezerédi-utca 3. sz.

Gyár: NYERGES-UJFALU (Esztergom.) Sürgőnyezim: Eternit, Budapest. Telefon: 12-92. Gyár: VÖCKLABRUCK (Felső Ausztria).

ETERNIT-PALA AZBESZT-CEMENT-PALA

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

HATSCHEK LAJOS SZABADALMA

Eternit művek Hatschek Lajos Budapest, VI., Andrassy-ut 33.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsirakomány. — Kérjen ismertetést.

BRÁZAY FÉLE SÖSBORSZESZ

NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS - ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLÉKELVE VAN!

Elsőrendű budapesti légszesz

DIÓ-KOKSZ

kapható augusztustól kezdve házhoz szállítva és ott
átmázsálva

métermázsánként 3 korona 20 fillérért.

Megrendelések már most előjegyezhetők:

GEIRINGER ÉS BERGER CZÉGNÉL, BAJÁN.

A Richter-féle Liniment. Caps. comp.

Borgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszor, amely
már több mint 33 év óta meg-
bizható bedörzsölési alkalmaztatik
köszvényre, csúszl és meghűlésekre.

Intés. Silányabb utánzatok miatt
bevásárláskor óvatossak le-
gyünk és csak a eredeti üvegeket
dobjozkban a „Borgony” vedjegyvel
és a „Richter” czegjegyzessel fogad-
junk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k.
árban a legtöbb gyógyszerárban
kapható. Főraktár: Török József
gyógyszerésznél Budapesten.

Richter F. Ad. és társa
csász. és kir. udvari szállítók
Rudolstadt.

SPITZER JÁNOS

BAJA, BUDAPESTI-ÚT.

Elvállalja mindennemű

HÁZAK ÉS FÖLDEK,

kisebb-nagyobb

BIRTOKOK bérbeadását és eladását

a legkedvezőbb feltételek mellett.

KAZAL JÓZSEF KÖNYVNYOMDÁJA

VÖRÖSMARTY MIHÁLY UTCZA 1. SZÁM

SCHERER ANTAL FÉLE HÁZ.

BAJA.

A „BAJAI HIRLAP KIADÓHIVATALA.”

HIRDETÉSEK FELVÉTELNEK.

KÖZSÉGI-, ÜGYVÉDI- ÉS KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK RAKTÁRA.

MINDENNEMŰ KÖNYVNYOMDAI MUNKÁK A LEGSZEBB KIVITELBEN KÉSZÍTETNEK U. M.:

NÉVJEGYEK.
ELJEGYZÉSI KÁRTYÁK.
SZÁMLÁK.

LAKODALMI MEGHIVÓK

KÖRLEVELEK.
GYÁSZJELENTÉSEK.
ÁRJEGYZÉKEK.

LEVÉLPAPIROK.

FALRAGASZOK.

LEVÉLBORÍTÉKOK.

KÖNYVEK-, FOLYÓIRATOK-, BÁLI MEGHIVÓK A LEGIZLÉSESEBB KIVITELBEN KÉSZÍTETNEK.

A „BAJAI HIRLAP”
KIADÓHIVATALA.

HIRDETÉSEK OLCSÓ ÁRON FELVÉTELNEK.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEK GYORSAN ÉS PONTOSAN ESZKÖZÖLTETNEK.

A „BAJAI HIRLAP”
KIADÓHIVATALA.